

ПРОПОЗИЦІЇ
Міністерства соціальної політики України
до проекту Закону України „Про внесення змін до деяких законів України
щодо відновлення належних соціальних гарантій громадян,
які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи,
на виконання рішення Конституційного Суду України”

ініціатори законопроекту – народні депутати України Королевська Н. Ю.
та інші

реєстраційний номер 1117-д від 20 січня 2021 р.
(перше читання)

1. Законопроект підтримується частково.

2. Законопроектом пропонується відповідно до рішення Конституційного Суду України від 17.07.2018 № 6-р/2018 (далі – Рішення суду) відновити дію норм Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” від 28.02.1991 № 796-ХІІ (далі – Закон № 796), які було скасовано на підставі Закону України „Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України” від 28.12.2014 № 76-VIII (далі – Закон № 76).

Зокрема, законопроектом пропонується відновити в Законі № 796 визначення „зона посиленого радіоекологічного контролю”.

Потрібно зазначити, що внесення такої зміни потребує аргументованих підстав, а саме: проведення дозиметричної паспортизації в населених пунктах, а також визначення норми щодо належності до громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, категорії 4, осіб, які постійно проживають або постійно працюють чи постійно навчаються на радіоактивно забруднених територіях, для надання їм пільг і компенсацій.

Території, які зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, визначаються Законом України „Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи” від 27.02.1991 № 791а-ХІІ (далі – Закон № 791а).

Згідно зі змінами, внесеними Законом № 76 до Закону № 791а, норми, якими визначалися зони посиленого радіоекологічного контролю, вилучено. Рішення щодо скасування зазначених змін Конституційним Судом України не приймалося.

Отже, на сьогодні відсутні правові підстави для надання зазначеній категорії осіб компенсаційних виплат, доплат, різних видів допомоги та пільг відповідно до Закону № 796.

При цьому варто врахувати, що відповідно до статті 91 Бюджетного кодексу України з 2017 року компенсаційні виплати за пільговий проїзд окремих категорій громадян фінансуються за рахунок місцевих бюджетів.

Крім того, положеннями законопроекту передбачається надання допомоги сім'ям з дітьми шкільного віку, які проживають на забруднених територіях, у подвійному розмірі. При цьому в законопроекті не визначено вид і розмір такої допомоги.

Варто зазначити, що, за інформацією Міністерства фінансів, реалізація



запропонованих законопроектом ініціатив у частині надання пільг та компенсацій громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, потребуватиме додаткових видатків з державного бюджету орієнтовно понад 13,5 млрд гривень.

Проте із порушенням частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України до законопроекту не надано пропозицій щодо змін до законодавчих актів України в частині скорочення витрат бюджету та / або джерел додаткових надходжень до бюджету для досягнення його збалансованості.

Разом із тим Мінсоцполітики підтримує ті положення законопроекту щодо пенсійного забезпечення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, які є аналогічними запропонованим в урядовому проєкті Закону України „Про внесення змін до Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” щодо підвищення рівня пенсійного забезпечення окремих категорій осіб” (реєстраційний номер 4555 від 29.12.2020), набрання чинності яким передбачено 01.01.2022.

Водночас питання розширення соціальних гарантій громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, потрібно вирішувати комплексно з урахуванням фінансових можливостей держави і необхідності своєчасного та у повному обсязі забезпечення фінансування встановлених законодавством соціальних гарантій.

~~Норма законопроекту щодо набрання ним чинності не узгоджується з~~ вимогами частини третьої статті 27 Бюджетного кодексу України, згідно з якими закони України або їх окремі положення, які впливають на показники бюджету і приймаються не пізніше 15 липня року, що передує плановому, вводяться в дію не раніше початку планового бюджетного періоду; після 15 липня року, що передує плановому, – не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим.

Міністерством юстиції та Міністерством охорони здоров'я зазначено, що термінологія законопроекту потребує приведення у відповідність до норм чинного законодавства України про освіту, охорону здоров'я та реабілітацію осіб з інвалідністю в частині вживання понять „заклад дошкільної освіти”, „заклад загальної середньої освіти”, „заклад охорони здоров'я”, „послуги із санаторно-курортного лікування, які забезпечують санаторно-курортні заклади, та послуги з оздоровлення, які забезпечують заклади оздоровлення та відпочинку”, „лікарсько-консультативна комісія”, „особа з інвалідністю” та „дитина з інвалідністю”.

Міністр


Марина ЛАЗЕБНА

_____ 2021 р.

